

Náměstí Práce

zpět

Architekt: František Lydie Gahura

Architekt: Vladimír Karfík

Náměstí Práce 1925-1939

První záměry na zástavbu území jižně od továrny táhnoucí se od zámku barona Haupta směrem k Letné se objevují už v plánech z roku 1918 které pro továrníka Baťu vytvořil Jan Kotěra, které počítaly s různorodou zástavbou tohoto území. První budovou, která skutečně započala výstavbu byl první internát tzv. Noclehárna později také Sociální ústav, jehož stavba započala roku 1925 (přibližně v místě dnešního sousoší bratrů Baťových.). Budova byla v roce 1965 zbořena.

Další budovou, která byla postavena v roce 1927 byla Tržnice, jakýsi první obchodní dům s obchody, jídelnou i malým kinosálem. Původně na budovu navazoval trakt kiosků, které byly roku 1930 odstraněny. Tržnice byla v podstatě standardní tovární budovou využitou na účely běžné infrastruktury a odstartovala tak používání jednotného továrního modulu takřka pro všechny stavby města. Druhou budovou vymezující východní okraj náměstí byla roku 1928 postavený První chlapecký internát" (Dnes Hotel Garni). Později vzniknul celý parkový prospekt internátů (nám. T.G.Masaryka)

Když se Tomáš Baťa vrátil z pobytu v Americe, přivezl si zpět i plány na výstavbu výškových budov "mrakodrapů". Brněnské plány na stavbu mrakodrapu nevyšly, stavělo se tedy doma ve Zlíně. Roku 1930 začal vyrůstat skelet první skutečné výškové budovy - Obchodního domu dokončeného 1931 (pravděpodobně F.L.Gahura). Desetipodlažní budova slouží jako obchodní dům dodnes.

Ještě vyšší budova se započala stavět roku 1931 jižně od Obchodního domu dle původního návrhu M.Lorence, jako Hotel Společenský dům (dnes Moskva). Jedenáctipatrová budova hotelu byla nakonec dostavěna 1932 dle návrhu V.Karfíka (neboť M.Lorenc se s Baťou nepohodl a odešel přetvářet Zlín do své vlastní projekční kanceláře).

V roce 1932 vyrostl na náměstí Práce další unikát - Velké kino. Svého času největší kinosál v Československu.

Ze strany továrny je pak náměstí jakoby z povzdálí dotvořeno zlínským klenotem - skutečným mrakodrapem - sedmnáctipodlažní Správní budovou firmy Bata - tzv "Jednadvacítkou". Mistrovské dílo V.Karfíka obsahující řadu technických vymožeností (pojízdná pracovna, klimatizace). Budova byla postavena roku 1938.

Firma Baťa měla s dostavbou náměstí ještě velké plány, které však přetřela válka. V komunistických dobách, doznalo nejzásadnější změny při stavbě podchodu. Dnes je náměstí Práce těsně před rekonstrukcí, jak dopadne uvidíme...

Fotografie Náměstí Práce ze 70-tých let od Pavla Veverky

[Tweet](#) [1]

Náměstí Práce

Publikováno z Architektura Zlína (<http://www.architekturazlin.cz>)

zpět

URL zdroje: <http://www.architekturazlin.cz/namesti-prace>

Odkazy:

[1] <https://twitter.com/share>

[2] <http://www.architekturazlin.cz/kategorie/batovska-architektura>